

Rolul organizațiilor de producători în dezvoltarea durabilă a acvaculturii

AAC 202-023

decembrie 2021

Consiliul consultativ pentru acvacultură (*Aquaculture Advisory Council – AAC*) își exprimă recunoștința pentru sprijinul financiar oferit de UE

Index

Index	2
Acronime/ Terminologie	3
Introducere - Context	3
Rolul OP-urilor în promovarea dezvoltării durabile a acvaculturii	4
Provocări actuale	5
Recomandări	6

Acronime/ Terminologie

AAC	Consiliul consultativ pentru acvacultură (<i>Aquaculture Advisory Council</i>)
APO-uri	Asociații de OP-uri
PCP	Politica comună în domeniul pescuitului
OCP	Organizarea comună a pieței
FEPAM	Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime
FEAMPA	Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură
UE	Uniunea Europeană
AM	Autoritatea de management
SM	Stat membru (al UE)
PPC	Plan de producție și de comercializare
OP	Organizație de producători

Introducere - Context

Politica comună în domeniul pescuitului (PCP) reformată și organizarea comună a pieței (OCP) au încurajat crearea de organizații de producători din sectorul acvaculturii (OP) și au sporit responsabilitățile acestora, în vederea contribuirii la obiectivele acestor politici și a promovării durabilității, a securității alimentare, a creșterii economice și a ocupării forței de muncă prin gestionarea și punerea în aplicare a unor acțiuni la nivel colectiv.

OP-urile pot fi definite ca fiind orice entitate care a fost formată și este controlată de producătorii dintr-un anumit sector pentru a urmări în comun unul sau mai multe dintre obiectivele enumerate în regulamentul privind OCP, indiferent dacă entitatea este sau nu recunoscută în mod formal. OP-urile pot avea diverse forme juridice, inclusiv cooperative, asociații sau organizații comerciale, în care producătorii din sectorul acvaculturii sunt acționari.

Se așteaptă ca OP-urile să efectueze un exercițiu complex, și anume, să elaboreze și să prezinte spre aprobare autorităților lor de management planuri de producție și de comercializare (PPC)¹, în timp ce Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) permite finanțarea publică pentru elaborarea și punerea în aplicare a PPC².

PPC-urile conțin măsuri obligatorii pentru a asigura durabilitatea ecologică a activităților³ de acvacultură și măsuri provizorii, orientate către piață, pentru a consolida poziția fermierilor pe piață. Pe scurt, acesta ar putea fi identificat ca un „plan de durabilitate” pentru acvacultură.

¹ Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură

² Regulamentul (UE) nr. 508/2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime

³ Recomandarea Comisiei privind instituirea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare, 2014/117/UE

Recent, Comisia Europeană (CE) a adoptat două politici strategice: Pactul verde european pentru a aborda schimbările climatice și degradarea mediului și strategia „De la fermă la consumator” pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și prietenos cu mediul.

OP-urile sunt, de asemenea, un element-cheie în realizarea obiectivelor acestor strategii. Peștele și fructele de mare de crescătorie generează o amprentă de carbon mai mică decât producția de animale pe uscat⁴, iar OP-urile pot elabora PPC de măsuri colective pentru a îmbunătăți și mai mult amprenta de carbon a operațiunilor de acvacultură și pentru a contribui la tranziția către un sistem alimentar durabil, care va asigura alimente la prețuri accesibile, va îmbunătăți veniturile producătorilor primari, va îmbunătăți bunăstarea mediului și a animalelor și va consolida competitivitatea UE. În plus, situația cu care se confruntă sectorul acvaculturii din cauza epidemiei de COVID-19 a demonstrat valoarea OP pentru acțiuni⁵ la nivel colectiv.

În acest context, este necesar să se consolideze în continuare responsabilitățile OP-urilor și să se ofere sprijinul financiar necesar pentru a le permite acestora să joace un rol mai semnificativ în gestionarea zilnică a acvaculturii, respectând, în același timp, cadrul definit de obiectivele PCP, OCP, Pactul verde și strategia „De la fermă la consumator”.

Conform datelor disponibile de la CE, în 2021, peste 210 de OP-uri au fost recunoscute de țările din UE în temeiul unor norme⁶ comune la nivelul UE. Dintre cele 210 de OP-uri, doar 34 sunt legate de sectorul acvaculturii (16%), o cifră care demonstrează o absorbție foarte scăzută din partea sectorului acvaculturii. Mai precis, 12% (26 de OP-uri) din totalul de OP-uri recunoscute reprezintă acvacultura de pești (marină și de apă dulce), iar aproape 4% (8 OP-uri) reprezintă producători de crustacee și moluște.

Obiectivul acestei recomandări este de a:

1. Prezenta rolul sporit al OP-urilor din sectorul acvaculturii în promovarea dezvoltării durabile a acvaculturii și în contribuirea la obiectivele politicilor europene strategice.
2. Furniza feedback cu privire la dificultățile cu care se confruntă OP-urile existente în punerea în aplicare a PPC-urilor sau la părțile interesate individuale în vederea înființării unei OP.
3. Propune acțiuni care să încurajeze crearea de OP-uri și contribuțiile efective ale acestora la dezvoltarea durabilă a acvaculturii.

Rolul OP-urilor în promovarea dezvoltării durabile a acvaculturii

În cadrul definit de obiectivele PCP, OCP, Pactul verde și strategia „De la fermă la consumator”, precum și de Orientările strategice pentru o acvacultură mai durabilă și mai competitivă în UE pentru perioada 2021-2030, se așteaptă ca OP-urile să îndeplinească funcții de promovare și de asigurare a unor activități de acvacultură durabile. Principalele motive pentru care producătorii individuali înființează noi OP-uri sau se alătură unor OP-uri existente sunt următoarele:

- Consolidarea **poziției pe piață** a producătorilor prin creșterea accesului la piață

⁴ O strategie „De la fermă la consumator” pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și prietenos cu mediul, COM(2020) 381 final.

⁵ Orientări strategice pentru o acvacultură mai sustenabilă și mai competitivă în UE pentru perioada 2021-2030, COM(2021) 236.

⁶ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/fisheries/markets-and-trade/seafood-markets_en#ecl-inpage-40

(de exemplu, planificarea producției, vânzarea și aprovizionarea în comun, stabilizarea prețurilor, condiții de concurență echitabile, comunicare și promovare, inițiative de autoreglementare, inclusiv instituirea de mărci de calitate).

- Furnizarea de asistență tehnică membrilor pentru a îmbunătăți calitatea produsului final și/sau eficiența producției.
(de exemplu, printr-un acces mai bun la cunoștințe tehnice, mecanisme de administrare a riscurilor).
- Îmbunătățirea **governanței** în sectorul acvaculturii
(de exemplu, participarea la elaborarea politicilor, reducerea sarcinii administrative, promovarea amenajării spațiale pentru acvacultură și garantarea aprovizionării și securității alimentare, asigurarea monitorizării și a colectării de date privind sectorul acvaculturii).
- Instituirea condițiilor pentru o **creștere durabilă** a acvaculturii prin îmbunătățirea **performanțelor de mediu**
(de exemplu, evaluarea și monitorizarea impactului activităților de acvacultură asupra mediului, promovarea celor mai bune practici pentru îmbunătățirea sănătății și bunăstării animalelor, promovarea exploatarei durabile a resurselor piscicole, îmbunătățirea amprentei de carbon).
- Promovarea **competitivității** producției de acvacultură **din UE**
(de exemplu, îmbunătățirea informațiilor de piață pentru a corela acvacultura cu cerințele pieței, implicarea în activități de cercetare și dezvoltare pentru a crea o industrie a acvaculturii de înaltă performanță).
- Promovarea unor **condiții de concurență echitabile**, în special în ceea ce privește importurile din țările terțe
(de exemplu, aplicarea unor standarde de durabilitate, de producție și sociale echivalente cu cele care se aplică produselor din Uniune).
- Îmbunătățirea **nivelului de acceptare socială** a sectorului
(de exemplu, sensibilizarea publicului cu privire la acvacultură și la produsele sale, îmbunătățirea informării consumatorilor prin notificări și etichetare).

Provocări actuale

Cele mai recente cifre⁷ disponibile privind punerea în aplicare a dispozițiilor OCP și FEPAM demonstrează un nivel scăzut de absorbție în ceea ce privește crearea de OP-uri și punerea în aplicare a PPC. Conform celui mai recent raport FAME, rata de angajare la nivelul UE din bugetul total alocat din FEPAM pentru punerea în aplicare a PPC a fost de 34,4%, iar rata de absorbție a fost de 29%. În plus, doar 11 OP-uri au beneficiat de dispozițiile privind înființarea unei noi OP-uri.

Principalele motive care stau la baza acestei situații sunt incertitudinile juridice și dificultățile financiare, inclusiv următoarele:

⁷ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/system/files/2020-12/emff-implementation-report-2019_en.pdf

1. Asociațiile existente din sectorul acvaculturii și/sau producătorii independenți se confruntă cu dificultăți în transformarea sau înființarea unei noi OP în temeiul OCP din cauza cadrului complex de recunoaștere, care este diferit de la un stat membru la altul (SM). În anumite cazuri, OP-urile sunt obligate să introducă pe piață producțiile membrilor lor sau trebuie să se conformeze unor restricții juridice la nivel național care nu sunt relevante pentru obiectivele OCP și care interzic înființarea unei OP.
2. Punerea în aplicare a cadrului complex de înființare și recunoaștere a OP-urilor necesită angajarea sau externalizarea cunoștințelor și a expertizei specializate, ceea ce, în multe cazuri, nu este accesibil pentru fermele familiale și pentru IMM-urile din sectorul fragmentat al acvaculturii din UE.
3. Sprijinul financiar pentru crearea de OP-uri și punerea în aplicare a PPC variază, de asemenea, foarte mult de la un SM la altul. Întrucât activitatea principală a OP-urilor nu este legată exclusiv de vânzarea producției, sprijinul oferit în temeiul articolului 66 din R508/2014 limitează accesul OP-urilor, ceea ce s-ar putea aplica cooperativelor sau entităților similare. Există confuzie în ceea ce privește criteriile de eligibilitate pentru anumite acțiuni.
4. Există incertitudini juridice în ceea ce privește perioada de eligibilitate și plățile în avans pentru acțiunile eligibile. În anumite cazuri, PPC-urile aprobate au fost puse în aplicare doar parțial, utilizând fonduri proprii.
5. Lipsa unui cadru concret pentru crearea și finanțarea unei OP transnaționale.
6. Aprobarea cu întârziere a FEPAM a creat confuzie cu privire la perioada eligibilă a acțiunilor puse în aplicare de către OP-uri.

În acest context, eficacitatea reală a PPC-urilor aprobate pentru perioada 2014-2020 ar putea fi mai mică decât cea⁸ anticipată. În plus, anumite acțiuni colective au nevoie de câțiva ani pentru a-și dovedi eficacitatea.

Recomandări

AAC consideră că OP-urile din sectorul acvaculturii sunt esențiale pentru atingerea obiectivelor PCP, OCP, Pactului verde și ale strategiei „De la fermă la consumator”. Pentru a consolida competitivitatea, eficacitatea și viabilitatea OP-urilor, AAC propune ca CE:

1. Să realizeze o analiză de evaluare a punerii în aplicare a OCP/FEPAM în ceea ce privește dispozițiile referitoare la OP-uri și să ofere orientări suplimentare SM pentru a obține o punere în aplicare omogenă și pentru a armoniza criteriile de creare a OP-urilor și de finanțare a PPC-urilor acestora.

⁸ *Interim assessment of the implementation of Production and Marketing Plans* (Evaluarea intermediară a punerii în aplicare a planurilor de producție și de comercializare), ISBN: 978-92-79-64117-6

Recomandare privind rolul OP-urilor în dezvoltarea durabilă a acvaculturii

2. Să organizeze sesiuni de formare și să dezvolte un spațiu dedicat schimbului de bune practici și de *know-how* între OP-uri, asociații și producători, diseminând modalitățile de îmbunătățire a eficacității OP-urilor existente și încurajând crearea de noi OP-uri.
3. Să creeze un inventar al măsurilor care au fost implementate de către OP-urile din sectorul acvaculturii și al pescuitului pentru a îmbunătăți calitatea PPC-urilor și pentru a contribui în mod eficient la obiectivele PCP, OCP, ale Pactului verde și ale strategiei „De la fermă la consumator”.
4. Să ofere orientări suplimentare pentru crearea de asociații transnaționale de OP-uri pentru a permite sinergii ale acțiunilor puse în aplicare de un grup de OP-uri și pentru a aborda în mod eficient provocările care nu pot fi abordate la nivel național (de exemplu, instituirea unor condiții de concurență echitabile, campanii educative la nivelul UE).
5. Să faciliteze plățile în avans din partea FEPAM pentru a încuraja inițiative proprii de înființare și recunoaștere a OP-urilor din sectorul acvaculturii.
6. Să introducă în timp util un FEAMPA pentru 2021-2027 pentru a permite un sprijin optim pentru OP-uri.

Aquaculture Advisory Council (AAC)

Rue Montoyer3 1, 1000 Bruxelles, Belgium

Tel: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: secretariat@aac-europe.org

Twitter: @aac_europe

www.aac-europe.org